

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-489/19-T

Název	Gymnázium a Střední odborná škola, Frýdek-Místek, Cihelní 410, příspěvková organizace
Sídlo	Cihelní 410, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	skola@gsos.cz
IČ	00846881
Identifikátor	600016234
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jaroslav Konečný
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Cihelní 410, 738 01 Frýdek-Místek
Termín inspekční činnosti	26. 3. 2019 – 29. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium a Střední odborná škola, Frýdek-Místek, Cihelní 410, příspěvková organizace (dále „škola“), vykonává činnost střední školy.

Škola poskytuje stupeň středního vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (s technickým a všeobecným zaměřením) a v denní a večerní formě v oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost (dobíhající obor).

Ve školním roce 2018/2019 se ve škole ke dni inspekční činnosti vzdělávalo v denní formě vzdělávání ve 13 třídách 398 žáků, a ve večerní formě vzdělávání v jediné třídě 12 žáků. Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 počet žáků v obou oborech vzdělání postupně klesá. Škola eviduje sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve funkci od roku 2000. Společně se dvěma svými zástupkyněmi tvoří kompaktní tým, jenž účinně řídí pedagogické procesy ve škole. Realizovaný způsob řízení vychází z efektivního plánování, účelného delegování kompetencí a spoluodpovědnosti všech zaměstnanců za optimální chod školy. Škola má tak jasně formulovanou vizi a realistickou strategii svého dalšího rozvoje, kterou se daří naplňovat (např. zlepšování materiálních a personálních podmínek, získávání finančních prostředků realizací projektů). Ředitel školy v roce 2018 zpracoval reálný střednědobý plán rozvoje školy, který vychází z analýzy stavu školy a celkového vyhodnocení plnění předcházejícího plánu. Prvořadým úkolem zůstává kvalita vzdělávání.

Ve spolupráci se zřizovatelem se podařilo realizovat koncepční změnu oborové nabídky, a tím zajistit na další roky stabilní počet tříd a žáků školy. Bylo vyhlášeno přijímací řízení do prvních ročníků čtyřletého gymnázia (obor vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium) a osmiletého gymnázia (nový obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium). Vedení školy vytvořilo podmínky pro naplnění koncepčních změn.

Efektivně funguje systém plánování a organizace vzdělávacího procesu. Kontrolní činnost vedení školy v oblasti hospitací je dobře nastavena a poskytuje zpětnou vazbu učitelům, přijímaná opatření měla většinou pozitivní dopad na průběh vzdělávání. Dílčí nedostatky v kontrolním systému jsou v administraci úrazu. Pedagogická rada i předmětové komise projednávají zásadní vzdělávací otázky. Menší pozornost je věnována analýze výsledků vzdělávání, zejména úspěšnosti žáků oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost u maturitní zkoušky.

Výsledkem koncepční personální práce vedení školy je stabilizovaný pedagogický sbor, jehož složení umožňuje plnit záměry obou realizovaných oborů vzdělávání. Vedení školy podporuje profesní rozvoj učitelů a rozvíjí systém jejich dalšího vzdělávání. V současné době jsou tyto vzdělávací aktivity především zaměřeny na zlepšení informačních dovedností, výrazně se orientují na oblast přírodovědnou. Podpora je věnována i začínajícím učitelům. Vzájemné hospitace probíhají efektivně ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Informační systém, který tvoří jak elektronická tak interpersonální komunikace, je funkční a umožňuje efektivní předávání informací.

Příznivé podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů je umožněno vícezdrojovým financováním. Kromě finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu škola využívá evropské dotace z Operačního projektu výzkum, věda a vzdělávání. Vlastními příjmy z doplňkové činnosti vyrovnává ztrátu z hlavní činnosti. Zřizovatel

poskytuje mimo prostředků na provoz školy i investiční dotace na podporu a modernizaci informačních a komunikačních technologií.

Prostorové a materiální podmínky odpovídají potřebám školy a jejich úroveň ředitel školy průběžně vyhodnocuje a zlepšuje. Plánovaná je rekonstrukce školního hřiště. Škola vymezila formální rámec bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje žákům nezbytné informace v prevenci rizik. Dohledy nad žáky jsou stanoveny a v průběhu inspekční činnosti byly řádně vykonávány. Opatření k předcházení úrazů žáků jsou účinná a pozitivně ovlivňují nízkou míru úrazovosti.

Škola účelně spolupracuje se základními, středními a vysokými školami. Spolupráce se základními školami ve městě, ale například i v Bystřici, Hnojníku či Vendryni, která probíhá především formou účasti jejich žáků v matematických soutěžích ZLATÁ CIHLA a ZLATÁ CIHLIČKA či společenskovední soutěži PARAGRAFIÁDA. V průběhu soutěží má škola možnost se prezentovat a získat tak potenciální uchazeče o studium. Účelná je také spolupráce se Základní školou národního umělce Petra Bezruče ve Frýdku-Místku, se kterou již roky sdílí některé pedagogické pracovníky a pořádá odborné přednášky a ukázky, především s přírodovědným zaměřením. Vzájemně prospěšná je spolupráce s partnerskou střední odbornou školou, která vykonává činnost školní jídelny v prostorách školy a smluvně zajišťuje stravovací služby pro školu. Prostorná jídelna umožňuje pořádání přednášek či schůzek s rodiči. Spolupráce s vysokými školami v Praze, Olomouci a Ostravě probíhá formou vzájemných setkání pedagogů a žáků, případně jsou realizovány pedagogické praxe vysokoškolských studentů ve škole.

Výrazná a prospěšná je podpora Klubu rodičů, který finančně přispívá na zájmovou činnost, sportovní aktivity žáků, terénní cvičení, kurzy a odměňování úspěšných žáků. Podílí se na organizaci školních plesů, vyhlašuje anketu o nejoblíbenějšího učitele a rovněž o nejúspěšnějšího žáka. Obdobná je podpora Nadačního fondu gymnázia Frýdek, např. při realizaci projektu Podpora talentovaných žáků na gymnáziu s technickým zaměřením. Spolupráce se zřizovatelem, školskou radou a zákonnými zástupci žáků byla na velmi dobré úrovni. Otevřená komunikace na úrovni vedení školy, pozitivní vztahy mezi učiteli a dalšími aktéry vzdělávacího procesu přispívají k vytváření příznivých podmínek pro vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře za vstřícného přístupu vyučujících spojeného s důsledným vyžadováním plnění úkolů. Patrná byla vzájemná důvěra žáků a pedagogů, žáci se bez obav dotazovali. Pravidelností bylo propojování získávaných vědomostí a dovedností s praxí. Přínosné bylo zařazování příkladů z praxe při výuce teoretických předmětů, což podporovalo motivaci k učení a chápání probíraného učiva v souvislostech. Vyučovací hodiny byly organizačně promyšlené, v některých byly účelně využity názorné učební pomůcky, zejména didaktická technika. Odbornost shlédnuté výuky byla na velmi dobré úrovni.

Téměř všechny sledované hodiny měly jasně stanovené téma. Učitelé využívali především výklad, řízený rozhovor a frontální výuku, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků, kterou průběžně hodnotili. Společné závěrečné zhodnocení výuky nebylo součástí většiny hospitovaných hodin, sebehodnocení ani vzájemné hodnocení vyučující nevyužívali. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností, většinou se aktivně zapojovali do výuky. Učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu ohledně jejich pochopení a porozumění učiva. Využívali pracovní listy nebo vlastní připravené materiály včetně prezentace prostřednictvím prostředků informačních a komunikačních technologií. Jen ojediněle byli

žáci vedeni k souvislejšímu slovnímu projevu. Zřetelný individuální přístup či diferenciaci vzhledem ke vzdělávacím potřebám žáků byly zaznamenány pouze v minimální míře. Účinnost výuky nebyla podpořena odlišným zadáváním úkolů s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků. Zapojení žáků do výuky prostřednictvím referátů nebo prezentace učiva při jeho opakování nebo shrnutí bylo zaznamenáno jen v menší míře. Při výuce byli jen v některých hodinách dostatečně motivováni a podporováni nadaní žáci, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla ve většině hospitovaných hodin poskytnuta pomoc v rozsahu doporučení stanovených školským poradenským zařízením.

Téměř všechny sledované hodiny v oblasti jazyk a jazyková komunikace měly jasně stanovený cíl. Vyučující volili vhodné aktivizační formy a metody práce (např. diskuse, kooperace). Využívána byla práce s chybou či řešení problémových situací. Ve výuce českého jazyka učitelé upevňovali vědomosti žáků při práci s odbornými texty, učivo doplňovali názornými příklady a praktickými ukázkami jejich využití. Propojovali účelně všechny jazykové složky, využívali zkušeností žáků a vhodně je doplňovali jejich znalostmi z ostatních předmětů. V anglickém jazyce učitelé kladli důraz na práci s učebními texty, aby tak systematicky připravili žáky na úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky. Někteří vedli výuku důsledně ve vyučovaném cizím jazyce, což zvyšovalo její účinnost stejně jako zařazování procvičování komunikačních dovedností ve skupinách nebo dvojicích. Požadavky na souvislý mluvený projev však nebyly vysoké.

Mezi zdařilé až vynikající vyučovací hodiny patřilo vzdělávání v přírodovědných předmětech, matematiky a základů společenských věd, ve kterých žáci na základě pozorování a vlastních zkušeností cíleně diskutovali nad probíraným učivem, samostatně docházeli k závěrům a vytvářeli si přehlednou strukturu probíraného učiva. Hospitované hodiny byly často zahajovány účelnými motivačními otázkami. Přínosné bylo vedení žáků k používání správných pojmů, logickému odvozování souvislostí a k ověřování správnosti postupu i odhadu výsledku. Podnětná pro další učení byla diskuze vedena mezi učitelem a žáky nad návrhy vhodných postupů řešení úloh. Žáci uměli argumentovat a zdůvodňovat své záměry. V hodině fyziky byly účelně využity tablety k prověřování učiva a demonstrační pokusy, což výrazně podporovalo zájem žáků o předmět.

V průběhu hodin tělesné výchovy vyučující účelně využili praktické, názorně demonstrační a aktivizující metody výuky. Průběžně dle potřeby poskytovali žákům podporu. Žáci byli aktivní, s chutí se zapojili do nácviku odbíjené. V průběhu činností byl kladen důraz na dodržování zásad bezpečnosti.

V odborných předmětech žáci pracovali samostatně a kreativně. Byly u nich rozvíjeny osobnostní předpoklady s respektováním jejich invence. Samozřejmostí bylo užívání odborné terminologie a práce s chybou. Pedagogové v průběhu výuky individuálně konzultovali s žáky dílčí výsledky s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a vedli je ke kvalitnímu dokončení realizovaného úkolu. Propojení teoretických poznatků s praktickým životem je realizováno prostřednictvím odborné praxe, která je smluvně zajišťována zejména ve správních úřadech, institucích a firmách.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Podklady pro hodnocení vzdělávání žáků získávají vyučující průběžně. Kromě připravenosti na vyučování a aktivity v hodinách hodnotili zkoušky písemné, ústní, grafické, praktické a pohybové, seminární a odborné práce, referáty či prezentace. Klasifikace a hodnocení žáků jsou prováděny v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně, a to za každé čtvrtletní

období školního roku v průběhu jednání pedagogické rady. Z přehledů prospěchu jednotlivých žáků a tříd je patrné, že průběžné výsledky vzdělávání jsou stabilní, procento žáků neprospívajících na konci školního roku meziročně klesá. Škola se zapojuje do externího testování, ve kterém dosahuje průměrných až nadprůměrných výsledků ve srovnání se školami obdobného zaměření. Výsledky testování v informační gramotnosti ve školním roce 2016/2017 byly průměrné, přesto škola přijala opatření. Podařilo se výrazně zkvalitnit materiální podmínky v oblasti informačních a komunikačních technologií (nové odborné učebny včetně vybavení). Zapojuje se do testování organizovaného zřizovatelem pro žáky prvních a třetích ročníků a rovněž připravuje žáky čtvrtých ročníků na maturitní zkoušku testováním, které je realizováno externí firmou. Vyučující se snaží žáky pozitivně motivovat, počet pochval převyšuje počet kázeňských opatření.

Úspěšnost školy u maturitní zkoušky vykazuje za posledních šest roků zvyšující se tendenci v oboru vzdělání Gymnázium (ve společné i profilové části maturitní zkoušky). K výraznému zlepšení došlo v matematice. Pouze v roce 2016 byla zaznamenána vyšší neúspěšnost v českém jazyce. V oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost se v posledních čtyřech letech zhoršila úspěšnost zejména ve společné části maturitní zkoušky v českém jazyce a cizím jazyce. V profilové části maturitní zkoušky došlo k výraznému zhoršení v roce 2018. Předmětové komise se však podrobněji neúspěchem nezabývaly. Je zřejmé, že výsledky u maturitní zkoušky významně ovlivnili žáci večerní formy vzdělávání. Žádoucí je tak průběžné sledování výsledků žáků, zejména u maturitních zkoušek, následná analýza příčin neúspěšnosti a stanovení doporučení ke zlepšení.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují dvě výchovné poradkyně a dvě metodičky prevence. Spolupráce s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogy je podporována pravidelným setkáváním a předáváním informací (např. o speciálních vzdělávacích potřebách žáků) na jednáních pedagogické rady. Škola identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v případě potřeby spolupracuje s odbornými pracovišti. Zohledňuje i žáky nadané (nabídka volitelných předmětů), přestože nejsou identifikováni školským poradenským zařízením. Výchovný poradce předává informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, kontaktuje třídní učitele a ve spolupráci se žákem a učitelem zajišťuje realizaci individuálních konzultací. Pracoviště má zpracovanou strategii prevence školní neúspěšnosti, která však není úspěšně naplňována v celém rozsahu. Nedaří se zásadně omezovat školní absenci, což se odráží v individuálních výsledcích vzdělávání žáků, zejména v oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost. Nicméně škola je v této oblasti činná a realizuje pro podporu neúspěšných žáků konkrétní aktivity (např. doučování, konzultace, semináře). Strategie prevence rizikových jevů vychází z analýzy současného stavu. Pořádány jsou preventivní aktivity. V uplynulém školním roce nebyl řešen žádný závažný případ rizikového chování. Účelně je zajišťováno kariérové poradenství s využíváním dlouhodobě osvědčených aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Přijetí a realizace nových koncepčních záměrů v oblasti oborové skladby v souvislosti s poklesem počtu žáků.
- Postupné zkvalitňování materiálního vybavení školy zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Silné stránky

- Otevřená komunikace na úrovni vedení školy a vzájemně respektující přístup učitelů a žáků se odráží v příznivém prostředí pro vzdělávání.
- Oboustranné přínosná spolupráce se základními školami v oblasti přírodních věd a matematiky podporuje zájem uchazečů o studium ve škole.
- Účelné zařazování příkladů z praxe při výuce teoretických předmětů podporovalo účinnost vzdělávání (zvýšení motivace, chápání probíraného učiva v souvislostech).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká diferenciací ve výuce a nedostatečné sledování individuálního pokroku žáků ovlivňuje jejich aktivní zapojení do vzdělávání.
- Příležitostí ke zlepšení je pravidelné zhodnocení dosažení stanovených vzdělávacích cílů v závěrech většiny vyučovacích hodin učitelem ve spolupráci s žáky, a tím vytvoření prostoru pro sebereflexi žáků.
- Málo účinná opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků (zejména u maturitní zkoušky v oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více zapojovat žáky do procesu výuky a výrazněji využívat potenciál žáků s vyšším zájmem o vzdělávací obor.
- Vést vyučující k vyhodnocování dosažení cíle vyučovací hodiny ve spolupráci se žáky.
- Provádět pravidelně srovnávací analýzy výsledků vzdělávání žáků (zejména u maturitní zkoušky) s cílem přijmout účinná opatření vedoucí k jejich zlepšení, a to na úrovni vedení, předmětových komisí i jednotlivých pedagogů.
- Realizovat účinná preventivně-organizační opatření v oblasti hodnotící a kontrolní činnosti.
- Ve spolupráci se zřizovatelem realizovat záměr rekonstrukce školního hřiště.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 21 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. 3. 2019
2. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 23. 6. 2000 s účinností od 1. 7. 2000
3. Školní vzdělávací program „Všestrannost pro každého“ platný od 1. 9. 2015 (obor vzdělání 41-79-K/41 Gymnázium) s aktualizací k 1. 9. 2016

4. Školní vzdělávací program „Od povrchnosti k přesnosti a zodpovědnosti“ platný od 1. 9. 2015 (obor vzdělání Gymnázium 41-79-K/41, s technickým zaměřením) s aktualizací k 1. 9. 2016
5. Školní vzdělávací program s názvem „Prakticky do praxe“ platný od 1. 9. 2015 (obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost, denní forma vzdělávání) s aktualizací k 1. 9. 2018
6. Školní vzdělávací program s názvem „Prakticky do praxe“ platný od 1. 9. 2015 (obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost, večerní forma vzdělávání) s aktualizací k 1. 9. 2017
7. Školní matrika střední školy vedená ve školním roce 2018/2019
8. Školní řád s účinností od 1. 9. 2018
9. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd 2018/2019
10. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2018/2019
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2018/2019
12. Dokumentace pedagogických pracovníků o dosaženém vzdělání a absolvovaných vzdělávacích akcích
13. Koncepce rozvoje školy ze dne 27. 8. 2018
14. Program poradenských služeb ve škole pro školní rok 2018/2019 (souhrnná dokumentace)
15. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním roce 2018/2019
16. Knihy úrazů, kontrolovány zápisy za školní rok 2018/2019
17. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2018 ze dne 11. 2. 2019
18. Hlavní účetní kniha za období 01. - 12. 2018 ze dne 11. 2. 2019
19. Smlouva o školním stravování uzavřená s provozovatelem školního stravování Střední školou gastronomie, oděvnictví a služeb, Frýdek-Místek, příspěvkovou organizací ze dne 10. 8. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

PaedDr. Radúz Plchota, školní inspektor

PaedDr. Radúz Plchota v. r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Fulnečková v. r.

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová v. r.

V Ostravě 12. 4. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jaroslav Konečný, ředitel školy

Ing. Jaroslav Konečný v. r.

Ve Frýdku-Místku 15. 4. 2019